

ПРОТОКОЛ

проведення робочої наради щодо формування перспективних сценаріїв розвитку гідроенергетики у контексті підготовки проекту Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей

29 вересня 2020 року

м. Київ

Робоча нарада з уповноваженими представниками операторів ГЕС та ГАЕС України була проведена відповідно до вимог чинного законодавства з метою формування перспективних сценаріїв розвитку гідроенергетики у контексті підготовки проекту Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей за 2020 рік.

Дата та час проведення робочої наради — 29.09.2020 року з 09:30 до 11:00.

Процес повідомлення: для участі у робочій нараді попередньо були запрошені уповноважені представники найбільшого оператора ГЕС та ГАЕС в Україні — ПрАТ «Укргідроенерго».

Запрошені: уповноважені представники ПрАТ «Укргідроенерго».

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Вступне слово. Загальна інформація щодо планів з підготовки Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей.
2. Проблеми роботи ГЕС та ГАЕС в умовах нової моделі ринку.
3. Проблеми залучення інвестицій в будівництво нової потужності.
4. Плани розвитку та функціонування гідроенергетики в Україні.
5. Формування сценаріїв розвитку гідроенергетики України на перспективу в сучасних умовах.
6. Питання–відповіді, результати обговорення.

СЛУХАЛИ:

Під час вступного слова Костюковський Б. А. привітав від імені ПрАТ «НЕК «Укренерго» усіх присутніх та повідомив, що зазначена зустріч проводиться відповідно до вимог КСП та Закону України «Про ринок електричної енергії» з метою формування перспективних сценаріїв розвитку гідроенергетики у контексті підготовки проекту Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей.

Повідомив про плани НЕК «Укренерго» щодо формування прогнозних планів розвитку попиту і пропозиції на електричну енергію в рамках підготовки Звіту.

Презентував бачення процесу залучення ГЕС та ГАЕС до покриття графіка навантаження в короткостроковій та довгостроковій перспективі в умовах росту генерації ВДЕ з урахуванням сьогоднішніх проблем, що існують для ГЕС та ГАЕС в рамках роботи нового ринку електричної енергії. Зокрема, пов'язаних з існуючою моделлю функціонування балансуючого ринку, відсутністю можливості чіткого прогнозування джерел повернення інвестицій в капітальне будівництво, відсутністю механізму покриття умовно-постійних витрат в умовах зменшення КВВП для всіх типів традиційної генерації.

Було акцентовано увагу що при покритті графіків навантажень в окремі періоди змінюється режим використання ГАЕС, коли може виникати необхідність в пікові години, але після заходу сонця, швидко спрацьовувати водосховища з використанням максимальної потужності ГАЕС в режимі генерації (це дозволить звільнити обсяги водосховища за короткий час), з подальшою більш рівномірною і тривалою роботою в насосному режимі (для вирівнювання графіка споживання).

В рамках обговорення проблем роботи в умовах нової моделі ринку представниками «Укргідроенерго» було зазначено, що зняття відповідних обмежень при роботі на балансуєчому ринку частково дозволило компанії використовувати ГАЕС беззбитково з урахуванням роботи в режимі генерації у вечірній пік. Проте, через застосування плати тарифу за передачу для ГАЕС, як споживача, втрачається економічна доцільність та можливість прибуткової роботи ГАЕС. І це є питання, яке потребує опрацювання і обговорення.

Крім того, було наголошено на тому, що потребує обговорення питання механізму використання (задіяння) «холодного» резерву та відповідної плати за «холодний» резерв потужності.

Під час обговорення проблем капітального будівництва, модернізації, реконструкції та розвитку як гідроенергетики, так і іншої традиційної генерації, було спільно наголошено, що відсутність можливості чітко показати джерела доходів, прогнозні надходження коштів та можливі платежі по залучених коштах в умовах діючої моделі ринку не дають можливості надати фінансовим установам обґрунтування повернення залучених інвестицій. Крім того, існує необхідність підтримання в роботоспроможному стані об'єктів генерації протягом тривалого періоду при тому, що ці об'єкти будуть задіяні у виробництві електроенергії протягом невеликого часу. Відповідно, це вимагає покриття умовно-постійних витрат, що у

вільних ринкових умовах (без встановлених обмежень) повинно призвести до занадто великої ціни на електроенергію в період використання цих джерел генерації. В умовах роботи ринку «з обмеженнями» це призводить до збитковості, необхідності «урізання» інвестпрограм, пошуку джерел покриття простоїв обладнання. Таким чином, найбільш оптимальним рішенням є запровадження механізму плати за доступну потужність, що буде покривати умовно-постійні витрати в періоди відсутності потреби в генерації. А також при оцінці інвестпроектів це може бути для фінансових установ аргументованим стабільним джерелом надходжень коштів для повернення кредитів.

Під час обговорення планів розвитку гідроенергетики на середньострокову та довгострокову перспективу представником НЕК «Укренерго» було акцентовано увагу, що відповідно до прийнятої в цьому році методології до базового сценарію будуть включатися об'єкти, які мають реальні підтверджені джерела їх реалізації. Всі інші плани після їх перевірки на необхідність впровадження можуть бути включені до цільового сценарію.

З урахуванням цього, представниками «Укргідроенерго» було повідомлено, що найбільш реальними із існуючих проектів для реалізації в найближчі 10 років є проект встановлення 4-го гідроагрегату на Дністровській ГАЕС, будівництво Канівської ГАЕС та проект гібридної системи взаємопов'язаної роботи ГЕС, сонячних панелей (близько 100 МВт) та energy storage (близько 200 МВт).

При цьому представники «Укргідроенерго» наголосили, що обмеженням у використанні об'єктів може бути відставання будівництва електромереж від будівництва генерації. І на це треба звернути увагу, в тому числі і при підготовці та реалізації десятирічного плану розвитку мереж.

Результати обговорення:

ПрАТ «Укргідроенерго» надасть плани розвитку потужностей на ГЕС та ГАЕС з урахуванням актуальних даних щодо джерел їх фінансування.

ПрАТ «Укргідроенерго» надасть своє бачення механізму задіяння та оплати за «холодний» резерв (як приклад, з використанням схеми, що діє в Польщі).

НЕК «Укренерго» повинна враховувати невідставання мережевого будівництва від будівництва об'єктів генерації.

Питання впровадження механізму плати за доступну потужність є актуальним. Є потреба в активізації робіт в цьому напрямку.

Необхідне опрацювання питання щодо сплати ГАЕС тарифу на передачу.

Необхідно розглянути питання розвитку механізму балансуючого ринку.

Модератор робочої наради



Б. А. Костюковський

Секретар



В. С. Салимон